

vse davke, kolikor jih je v srejni in priklado mora plačevati vsa k, kdor sploh davek plačuje, naj že bo srenjski ud ali pa ne. (§ 74.)

Če hoče odbor razpisati novo priklado v ta namen, da se kaj novega napravi, kar bi soseskine dohodke povišalo, ali pa, da se poplača posojilo, ki bi bilo potrebno za to novo naredbo mora poprašati popred volilce. In le tedaj če so tri četrtine volilcev zadovoljne, in če ti volilci tudi tri četrtine vsega neposrednega davka plačujejo, kar ga ima soseska, le tedaj sme odbor novo priklado razglasiti.

Če je tedaj v enej soseski 20 gospodarjev in volilcev, ki na primer plačujejo skupej 400 gold. neposrednega davka, mora biti zadovoljnih s tako novo priklado 15 takih gospodarjev, ki plačujejo s kupaj 300 gold. neposrednega ali navadnega davka. (§ 78.)

Pri takej priložnosti oznani odbor vsem volilcem, da mu je potrebno vedeti njihovo mnenje, odloči jim dan in uro, kdaj naj se zbero, in potem se glasuje. Kdor je zadovoljen da se razpiše nova priklada, reče „da“, komur pa to ni prav, pa „ne“. — Potem sošteje odbor glasove koliko jih je reklo „da“ in koliko „ne“, in koliko plačujejo davka eni in drugi, pa razvidi, če sme razpisati novo priklado ali ne.

Če bi na primer soseska hotela sezidati cegelnico, ali postaviti mlin, ali pa kupiti kako posestvo, kar bi dohodke soseskine zvišalo, ali pa tudi, če hoče v ta namen kje vzeti denarjev na posodbo, sme odbor še le tedaj takej reči sklenoti in odločiti, če je tri četrtine vsih volilcev za to, in če ti volilci tudi tri četrtine soseskinega davka plačujejo.

Na primer: Soseska Lipoglavska ali prav za prav njeni odbor je prevedel, da bi bilo za soseskino premoženje in sploh za vse sosede jako koristno, da se v Bistriškem potoku postavi mlin. K temu treba privoljenja volilcev, in zato se razglasi naslednje

Oznanilo.

Srenjski predstojnik (župan) daje na znanje, da je srenjski odbor v seji dne 15. majnika 1866 sklenol, da se postavi v Bistriškem potoku mlin, ker bi se s tem srenjski dohodki povišali, gospodarjem pa bi ne bilo treba, daleč v mlin nositi in voziti. Po prevdanku bi se pa morala za to razpisati priklada namreč 20 % (percentov) od navadnega in 10 % od užitnega davka.

Ker je k temu privoljenja vsih volilcev treba, se vabijo, da se zbero prihodnjo nedeljo popoldne ob štirih v županovej hiši, kder se bo o tem glasovalo.

Kdor ne pride, kaže s tem, da je z novo priklado in s tem, da se stavi mlin, zadovoljen.

Srenja Lipoglavska dne 24. majnika 1866.

Jože Samastur l. r. zupan.

Prihodnjo nedeljo se zbero volilci, in ko jim razloži odbor vso zadevo na tanko, se začne glasovanje. — O tem pa

(Dalje prihodnjič.)

Novičar.

Državni zbor.

Dne 3. julija je dovršil državni zbor postavo o delegacijah ter jo po predlogu odborov sprejel, ki se glasi: Pretehtajoč, da je, po oživljenju ogerske ustave in vsled tega po spremembi postave o državnem zastopu dane 26. februarja 1861 nastala potreba poslati državno delegacijo, ki se ima pod načelom enakosti z deputacijo ogerskega državnega zbora v razgovor sniti o stvareh, ki jih ogerski zakonik o skupnih zadevah prisojuje razpravam teh poslaništev, spoznam, z dovoljenjem obojih zbornic državnega zbora deloma po spremembi opravnika državnega zbora danega dne 31. julija 1861 zaukazati, kakor sledi:

§ 1. Državni zbor ima pravico poslati deputacijo k razpravam, ki se po oživljenju ogerske ustave imajo razpravljati.

§ 2. V to deputacijo ima gospodska zbornica 5, zbornica poslancev 10 udov voliti.

§ 3. Voli se v vsaki zbornici vsled posebnega sklepa.

Ko se je ta postava v odboru posvetovala, so ji nekteri nasprotovali kažoč, da je s takim dodatkom k opravniku načelo delegacij že priznано, predno se je v zbornici o tem glasovalo. Na to sta Beust in Herbst dvomeče podučila, da je to načelo že bilo prejeto v adresi, kar si naj tudi tisti poslanci zapomnijo, ki mislijo, da je adresa gola „formalnost.“

S to postavo je dualizem dobil podzidek. Državni pečetnik Beust je vladine misli razložil tako: Vlada se je trudila, da se od ogerske strani delegacija kakor naj hitrej odpošlje. V ta namen si je prizadevala tudi zunaj zbornice in ogerski zbor je zato hitrej postopal ker je mislil da se bo Dunajski državni zbor tudi te reči tako poprijel. Da pa to činiti more, je vlada predlog o delegacijah predložila precej po sestanku državnega zbora. Če pa vlada o skupnih zadevah ni predložila nobenega predloga, se je to zgodilo zato, ker takega predloga ni htela predložiti, ki bi se od ogerskih pogodb 67-orice razločeval, da se porazumenje ne pači, onim pogodbam pa pred ni htela pristopiti, predno se državni zbor o stanju teh zadev ne prepriča in pomiri. Po našem bi se tedaj to rektlo blizo takole: Pustili smo Ogrom veljati, kar so želeli v pogodbah 67-orice, da dobimo od ondot delegacijo, in ker smo jo dobili obečano, imate potrditi, česar so Ogriz zahtevali.

Vse one sanjarije, da v veljavnih rečeh o premembi ustave, ker jih imate dve tretjini državnega zbora prejeti, vtegnejo Slovenci, Tirolci in Poljaci biti odločivni glasi, so treznemu premišljevalcu se razkadile, ko meгла ob solncu, če bere: Delegaciji se snidete v razgovor o onih stvareh, ki jih ogerski zakonik jima prisojuje v razpravo. V obnem razgovoru ni nikdo nič govoril in tako se je tudi ta postava sprejela po tretjem branju. Ni treba še posebno omeniti da so s to postavo o delegaciji vsi oziri do posameznih kraljevin in dežel propali. Razun tega je bil na vrsti Van der Strassov predlog, naj se devetorici poslancev naroči izdelati osnovo 1. društvene postave 2. postavo družbovanja.

V seji dne 5. julija so bile skoro same volitve odsekov ali posebnih odborov za osnovo novih postav, prihodnja seja bo sredo 10. julija.

— Kupčija s sadjem na Štajerskem. Na železnici v Gradcu so naložili štajerskega sadja od oktobra 1864 do majnika 1865 leta 85.887 centov, od tega je šlo 70.286 centov na Dunaj in 14.867 centov v Budo na Ogersko; ostalo se je odložilo na železničnih postajah v Požunu, Badenu poleg Dunaja, Šopronu itd.; 114 centov ga je šlo celo v Varšavo. — Ako se pomisli, da to sadje je samo na eni postaji (graški) iz dežele šlo na prodaj, je pač očitno, da se ga veliko speča po svetu in da je potem sadjereja vredna, da se je loti veliko pridnih rok. („Novice“.)

— Da bi se podignola izvožnja vina iz Štajerske je gospodarska podružnica v Mariboru poslala do vlade prošnjo, naj se davajo darila za izvožnjo vina in mesto plače potrošene, bi se naj poravnalo z pridelovavci. Nadalje si hočejo dati prinesti pridelovavci na lastne stroške, in tudi podružnica gospodarska, vina za poskušnjo iz naj imenitejših, ptujih, tržnih mest, da zvejo kakošen okus ondašnji ljudje naj bolj ljubijo, da se jim lože pošljejo vina jihovemu okusu prijetna.

— Celi Avstrijski državni dolg je iznesel na koncu leta 1866 2.919,717.689 fl. a. v. od teh grejo na vsakletne obresti in plačila 123,919.536 fl. a. v. Ako se zdajni račun primeri z onim od konca leta 1865, se vidi, da se je dolg zadnje leto, v katerem je res bila velika in nesrečna vojska, za 387,634.540 fl. a. v. povečšal.

Madžarski gospodje so začeli proti Hrvatom nastopati s neslišano energijo (srčnostjo). Tako se čuje iz zanesljivega vira, da bosta tudi službo zgubila dvorna svetovavca Utješenovič in Radivojevič in še mnogi drugi viši vradniki hrvaški. Poprek sežejo nove dualistične naredbe na takovo polje, na katerem jih ne bi bili nikdar iskali.

Baron Sokčević ni več ban hrvaški; na mesto njega je imenovan civilni locumtenens Levin baron Rauch, znani privrženec madžarske stranke. Tudi še neke druge službe so dobili možje madžarske stranke. Za vojaškega poveljnika na Hrvaškem je imenovan fml. Gablenz.

— Groza je celo Evropo preletela, ko se je potrdila strahovita dogodba, da je cesar Maks od Juarezove vojne sodnije bil obsojen in 19. junija vstreljen. Vse Evropejske vlade so taki veliko žalovanje napovedale. Piše se, da je cesarja izdal ali tako rekoč Eskobedu, generalu liberalcev, prodal, jegov general Lopez, na ktereга, je cesar naj bolj zaupal. S cesarjem ved je bilo vjeto 14 generalov, med kterimi so se nahajali dovolj poznani, Miramon, Mejco, Castillo, Herrera, in Ramirez, nadalje 18 obrstov, 15

obrstleitenantov, 16 kapitanov, 36 majorov in 338 častnikov; pravi se, da so skorej vsi vstreljeni in celo cesarjevi služabniki obešeni.

— Belgijska kraljica in grof Flandrijski gresta v Miramare, da bi cesarico Charloto pregovorila naj bi se vrnola nazaj v Belgijo.

— Sultan Abdul Aziz je iz Pariza odšel v London. Pravi se, da dojde tudi na Dunaj.

— Preteklo pomlad je mraz v Hrvaški in Slavoniji zelo mnogo gospodarskih pridelkov pokončal. Uradnije so cenile celo škoda više od jednega milijona, kar znese blizo sedmi del poprek vseh dohodkov za gospodarske pridelke v teh deželah.

— Odsek za živinorejo c. k. kmet. društva v Gradcu je sledeče oglašil: „Da bi se živinoreja, ki je prevažna za prihodnost dežele povzdignola in naša domača živinska plemenena, ki ravno niso slaba, požlahnila, je štajersko kmet. društvo sklenolo v različnih krajih dežele živinske razstave z darili osnovati.“ Za darila prosi tudi denarne pripomoči.

— Dunajčanje namerjavajo podariti Deak-u častno meščanstvo mesta Dunaja.

— Iz Zagreba se piše, da so tamo hoteli napraviti sere nado iz Rima domu potujočemu, škofu Strossmajerju, gosposka to je vendar prepovedala.

— V Zagrebu se bode odprla razstava gospodarskih pridelkov 26. septembra in bode trajala do 5. oktobra.

— Že davno pozabljeni dr. Hlubek zopet čuti potrebo, da bi se o njem kaj govorilo. Iz tega namena menda razlaga v Lw. W. zakaj da je dasiravno rojen Slavjan, vendar le nemškutar. Ne vemo kako pride organ kmetiške družbe štajerske k poslu služiti neslanej Hlubekovej nemškutariji. To pa vemo da si g. dr. Hlubek z tem svojim razlaganjem (kakor nekđaj v deželnem zboru) ni drugega pridobil, kakor nevoljo svojih prijateljev in — smeh svojih nasprotnikov, če je še tako srečen, da jih kaj ima. — Mu storimo tu malo veselje in omenimo njegovo ime!

— Knezoškof Lavantinski Maksimilian so došli 9. julija iz Rima domu.

— V Spanjolski se je punt zelo razširil. General Prim je odšel iz Pariza domu, da se postavi na čelo puntarjev.

— Iz Zagreba se piše 8. t. m. da je Eugen Kvaternik, kateri se je ravno po dani amnestiji iz pregnanstva domu vrnol, spet iz dežele pregnan. — Pred mestno hišo v Portore so postavili dva topova (kononi) kajti se bojijo, da bi se podignol oborožen upor. Prav vgodno bivanje tamo!

Stoletnica ss. Aposteljnov v Rimu (29. junija) je bila prav sijajna in veličastna, da se ni nikdo take nadjal. Okoli 100 tisoč ptujcev je bilo v večnem mestu priča, te nena vadne svečanosti; med njimi blizo 20000 duhovnih in 450 škofov. Med drugimi so sveti Oče Pij deputacijo 100 italijanskih mest sprejeli, poklonila jim je lep album (bukve za spominek) 25. junija so sprejeli papež 6000 — 10000 duhovnih in jih ogovorili. Napovedan je že tudi občen erkv eni zbor; čas vendar, kedaj se bo ta sklical, pa še ni naznanjen.

Šolska darila.

Bliža se konec šolskega leta in rodoljubi radi skrbijo za pridne šolarje, da dobijo primerne bukve za šolska darila. Posebnega priporočila so vredne bukve: „Umno kmetovanje in gospodarstvo“ izdane po slavni c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, ki obsegajo vse dele kmetijstva lahko umevno in obširno popisane. Te lepe velike bukve veljajo le 80 novih kraje. pri omenjeni družbi in pri g. Blazniku v Ljubljani. Po taki poti sem jih že več razširil in pozneje so si tudi brihtni naši kmetje sami nakupili te vse hvale vredne bukve. Pred vsem moramo skrbeti da se bolj in bolj razširi poduk o umni vinoreji in sadjoreji, za ktere je pri nas milo podnebje, da se prihodki težavnega kmetijskega dela pomnožijo, kar je naj več mogoče, če hočemo v vkom priti siromaštvu in revščini.

Častivcem našega pokojnega zgodovinarja A. Krempelj-na bode gotovo všeč zvedeti, da se njegove „Dogodivšine“ dobivajo z lepimi podobami vred po 70 kraje. v Gradcu pri Ferstl-nu. Tudi te bukve bi bile lepo šolsko darilo.

Dr. Razlag.

Narodno darilo.

Velečastiti gosp. dr. Razlag J. je poslal 300 „Pesmaric“, ktere bi se naj razdelile med šolsko mladino Mariborske okolice.

Vsem školskim predstojnikom tedaj s tem naznanjamo, da dobijo te knjige pri vredništvu „Slov. Gospodarja“. — G. Razlag je teh knjig tudi podaril 500 na koroško, 300 za okolico Ptujsko; v Primorsko 200 in v mnoge druge kraje više 600. Hvala njemu!

Umetnost jugoslovanska.

Gospod J. F. Mike, obrazar in povestni slikar v Zagrebu bode na svetlo dal 12 krasno litograovanih slik. Prva slika: Dolaz Hrvatah v današnju domovinu svoju godine 638. je prišla ravnokar na svetlo. Druga: Ljutovid čini savez sa Slovenci proti Frankom godine 819. pride na svetlo v dveh mesecih in tako poredoma tudi vse druge. Kdor se naroči na te podobe in plača brž pri naročilu 2 gold. za 1. in 12. sliko, prejme vseh 12 po 1 gold. Kdor pa plača 10 gold. na enkrat, dobi celo zbirko. Cena posameznim slikam pa je 1 glđ. 60 kr. Kdor si želi kupiti krasno povestnično zbirko, naj se oglasi pri izdatelju samem v Zagrebu, ali pri bukvarju Giontiniju v Ljubljani. „Slovenski Gospodar“ priporoča krasno delo vsakemu, posebno pa čitalnicam.

Za Krempeljnov spominek so darovali.

G. Flek, stolni kaplan v Mariboru, 1 fl. G. Stuhec Anton, učitelj v Slov. Bistrici 1 fl. G. Janežič, profesor v Celovcu, 2 fl.

Tržna cena

pretekli teden.

	V Varaž-		V Mariboru		V Celju		V Ptuj	
	fl. k.	fl. k.	fl. k.	fl. k.	fl. k.	fl. k.	fl. k.	fl. k.
Pšenice vagan (drevenka)	5 23	5 40	6 —	5 10				
Rži	3 —	3 65	4 —	3 10				
Ječmena	2 80	3 —	3 50	1 70				
Ovsa	1 70	1 60	2 —	1 70				
Turšice (kuruze) vagan	3 —	3 40	3 60	3 10				
Ajde	2 40	3 —	3 60	2 60				
Prosa	2 10	2 80	3 —	—				
Krompirja	1 21	1 80	—	—				
Govedine funt	— 17	— 22	— 22	— 22				
Teletine	— 20	— 24	— 22	— 22				
Svinjetine črsteve funt	— 24	— 24	— 44	—				
Drv 36" trdih seženj (Klafter)	8 —	—	6 90	7 50				
" 18" " " "	—	3 16	—	—				
" 36" mehkih " "	5 50	—	5 —	5 50				
" 18" " " "	—	3 —	—	—				
Oglenja iz trdega lesa vagan	— 80	— 41	— 40	— 40				
" " mehkega " "	— 60	— 36	— 40	— 35				
Sena cent	1 —	— 70	— 70	— 95				
Slame cent v šopah	1 —	— 90	— 45	— 90				
" " za steljo	— 80	— 60	— 40	— 70				
Slanine (špeha) cent	36 —	—	—	— 40				
Jajec, šest za	— 12	— 10	—	—				

Ažijo srebra 122.75.

Narodno drž. posojilo 69.80.

Loterijine srečke.

V Gradcu 3. julija 1867: **52 79 39 10 19**

Prihodnje srečkanje v Gradcu je 17. julija 1867.

Priporočba.

Velika gostovnica pri „Črnem orlu“ (Schwarzer Adler) na grajskem trgu (Burgplatz) v Mariboru se vsem popotnikom priporoča. Ta gostivnica stoji skoraj sred mesta ni preoddaljena od kolodvora, je celo ponovljena in ima mnogo lepih sob, ki se dobijo po nizki ceni. Skrbi se tudi prav pridno za snago, dobro jed in pijačo in za izvrstno postrežbo.

Antonija Tisso, gostivničarka.

Listnica vredništva.

G. M. S. v Gradcu. Kakor nam je iz dobrega vira znano, se slovensko-ruska slovnica že piše.